

מדינת ישראל
משרד הפנים
לשכת המנהל הכללי

113 נ"מ
2024
21.2.2024

חוזר המנהל הכללי משרד הפנים	
חוזר מספר 20.1 – הנחיות המנהל לשלטון מקומי לתקופת הבחירות ברשויות המקומיות	
עדכון ראשון	י"א בטבת תשפ"ג, 4 בינואר 2023

2. אישור צווי ארנונה והגשת בקשות לאישורים חריגים לשנת 2024

סעיף 276 לפקודת העיריות קובע כי החלטות מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תתקבל לא יאוחר מיום 1 ביולי שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה. עם זאת, בכל הנוגע לשנת בחירות נקבע כי על אף האמור, התקיימו בחירות לראש העירייה בתקופה שמ-1 במאי שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה ועד 31 בינואר של שנת הכספים האמורה, תתקבל החלטת המועצה בדבר הטלת ארנונה כללית לא יאוחר משלושה חודשים מיום תחילת הכהונה של ראש העירייה; תחילת תוקפה של החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית שהתקבלה כאמור תהיה ב-1 בינואר של שנת הכספים שלגביה התקבלה.

בהתאם לכך, על מועצת הרשות המקומית, אשר בה יתקיימו בחירות לראש הרשות במועד הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות הקבוע ליום 31.10.2023, לאשר את צו הארנונה לשנת 2024 עד ליום 21.2.24 (זאת למעט לגבי מועצות מקומיות ביהודה ושומרון, אשר בהן תחילת הכהונה של ראש המועצה היא למותרת יום פרסום תוצאות הבחירות ולא 21 יום אחרי בחירתו, כך שיש לאשר את צו הארנונה לא יאוחר מ-3 חודשים ממועד זה).

מועדים אלה חלים על הטלת ארנונה על ידי ועד מקומי. עם זאת, מאחר שהטלת ארנונה על ידי ועד מקומי טעונה אישור המועצה האזורית, ואישור זה יכול להינתן רק עד ליום 21.2.24, על הוועד המקומי לקבל החלטה על הטלת ארנונה סמוך לאחר כניסתו לכהונתו ועוד קודם למועד זה כך שיהיה באפשרות המועצה לדון בכך ולקבל החלטה עד המועד שנקבע לפי החוק.

בהמשך לכך ובהתאם להוראת תקנה 10 (ב) לתקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות), תשס"ז-2007, יש להגיש את הבקשה לאישור חריג לרשויות שבהן התקיימו בחירות לראש הרשות במועד הבחירות הכלליות ונבחר ראש רשות בתוך שבועיים מהמועד אחרון לקבלת החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית כאמור לעיל. אישורי השרים יינתנו בהתאם להוראת סעיף 9(ב)(2) לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג-1992, עד תום שישה חודשים מיום שהתקבלה החלטת המועצה בדבר הטלת ארנונה כללית כאמור. תחילתו של אישור השרים בראשית שנת הכספים שבשלה הוא ניתן, קרי 1.1.2024.

ויובהר על רקע הוראות אלו ודחיית מועד קבלת החלטות לאחר תחילת שנת הכספים 2024, כי ככל שרשות מקומית ביקשה עדכון תעריפים – אין להתבסס על תוספת החכנסה בתקציב 2024 אלא לאחר אישורי השרים.

חוזר המנהל הכללי משרד הפנים	
חוזר מספר 20.1 – הנחיות המנהל לשלטון מקומי לתקופת הבחירות ברשויות המקומיות	
עדכון ראשון	י"א בטבת תשפ"ג, 4 בינואר 2023

עוד יובהר, כי ברשויות שבחן התקיים סבב נוסף בבחירות – המועדים יידחו בהתאמה. לאור האמור, על המועצות להימנע מאישור צו הארנונה לשנת 2024 במועצה היוצאת ולהמתין להנחתו ולהבאתו לאישור של צו הארנונה עד לכניסתה של המועצה הנכנסת. הנחיות מפורטות יישלחו בסמוך למועדים אלה.

3. אישור הצעת תקציב לשנת 2024

לאור מועד הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות אשר עתידות להתקיים בחודש אוקטובר 2023, המועד להפעלת הסנקציה הקבועה בסעיף 206(ב1) לפקודת העיריות (שהוחל גם על המועצות המקומיות והמועצות האזוריות) בגין אי-אישור התקציב על ידי המועצה ברשויות אלו – נדחה ויהיה בתום שישה חודשים מיום קבלת חוק התקציב השנתי לשנת 2024 בכנסת. בהתאם לכך ועל מנת לאפשר אישור התקציב לשנת 2024 על ידי המועצה שתיבחר ותפעל לפיו, יש להביא את תקציב הרשות המקומית לשנת 2024 סמוך לאחר הבחירות לאישור המועצה הנבחרת ואין להביאו לאישור המועצה שתכהן עד למועד הבחירות האמור.

4. עדכון חוקי עזר

קידום חוקי עזר לרבות שינוי חוקי עזר קיימים, שיש בהם משום אובדן הכנסות לרשות המקומית, יש לבצע לאחר בחינה קפדנית על פי האיזון והאיפוק הנדרשים בהיותנו מדברים על צעדים לטווח הארוך שהינם בעלי משמעות לגבי המועצה הבאה ויכולת פעולתה. במסגרת זאת, יש לקבל חוות דעת כלכלית של גזבר הרשות המקומית על תקציב הרשות המקומית ועל יכולתה לממן את אובדן ההכנסות צופה פני עתיד ולהניח אותה בפני המועצה טרם קבלת החלטתה.

5. עשייה במקרקעין ושימוש אחר בתקבולי מקרקעין

במהלך תקופת הבחירות על הרשות המקומית להקפיד הקפדה יתרה על השימוש הנעשה במקרקעין של הרשות המקומית ובנכסיה, זאת בין היתר על רקע היותם משאב מוגבל ויקר המציאות שנועד לשמש את הרשות המקומית ואשר הינו משמעותי לדורות הבאים וליכולתה של הרשות המקומית